

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Preiļu novada pašvaldības 2022. gada 3. februāra saistošajiem noteikumiem Nr. 2022/6 “Par Preiļu novada pašvaldības 2022. gada budžetu”

Budžets ir pašvaldības finansiālās darbības pamatdokuments un finanšu instruments, ar kuru tā nodrošina savu autonomo funkciju izpildi un teritorijas ilgtspējīgu attīstību, atspoguļojot pašvaldības prioritātes skaitliskā izteiksmē, kā arī veic ekonomisko un sociālo vajadzību sabalansēšanu ar pašvaldības finansiālajām iespējām.

Likums “Par budžetu un finanšu vadību” paredz, ka pašvaldību budžetiem ir jāatspoguļo visas administratīvās struktūras, iekļaujot pašvaldības iestāžu ieņēmumus un izdevumus, ko, sastādot budžetu, Preiļu novada pašvaldība ir ņēmusi vērā.

Preiļu novada pašvaldības 2022. gada budžets ir izstrādāts, ievērojot likumos “Par pašvaldībām”, “Par budžetu un finanšu vadību”, “Par pašvaldību budžetiem”, “Par valsts budžetu 2022. gadam”, kā arī nodokļu likumos, Ministru kabineta noteikumos un citos normatīvajos aktos-noteiktās prasības.

Pašvaldība saskaņā ar likumu “Par pašvaldību budžetiem” ir noteikusi un pamatojusi, kāds līdzekļu apjoms tai nepieciešams likumā noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi paredzēti, kā arī ņēmusi vērā visu nozaru intereses, cenšoties sabalansēt pieejamos finanšu līdzekļus tā, lai nodrošinātu uzlabojumus sabiedrībai svarīgās jomās.

Darbs Preiļu novada pašvaldībā turpināsies, balstoties uz attīstības dokumentiem “Preiļu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2033. gadam” un “Preiļu novada attīstības programma 2018.-2024. gadam”, kur kā prioritātes izvirzītas cilvēkresursi, ekonomika un labklājība, kultūrtelpa un dzīves vide. Lai veiksmīgi varētu realizēt apstiprināto stratēģiju un realizēt novada attīstības programmu 2018.-2024. gadam un pildītu pašvaldības funkcijas ir nepieciešami finanšu līdzekļi.

Budžeta plānošana un sastādīšana 2022. gadam nav bijusi vienkārša, to ietekmēja daudzi ārējie faktori, piemēram, epidemioloģiskā situācija pasaulē sakarā ar vīrusa infekcijas Covid-19 izplatību, arī straujais energoresursu cenu kāpums. Degvielas, elektrības un gāzes cenu pieaugums atstāj ietekmi uz citu pakalpojumu, preču un izejmateriālu cenām un tarifiem. Tas savukārt ietekmēs novada iedzīvotāju pirkspēju un attiecīgi palielinās pašvaldībai sociālo budžetu, pabalstu un sociālās palīdzības ietvaros.

Šis ir pirmais budžets, ko sastāda 2021. gada 5. jūnija pašvaldību vēlēšanās ievēlētā dome. 2022. gada budžets ir veidots pēc administratīvi teritoriālās reformas, kuras rezultātā Preiļu novadam tika pievienoti bijušie Riebiņu, Aglonas un Vārkavas novadi.

Pašvaldība šogad turpinās infrastruktūras sakārtošanu, to veicot gan par budžeta, gan ES struktūrfondu līdzekļiem. Vienlaikus pašvaldība centīsies īstenot pasākumus, lai nodrošinātu arvien labāku dzīves kvalitāti un izaugsmes iespējas novada iedzīvotājiem, lielāku vērību veltot ģimenes kā vērtības stiprināšanai, iedzīvotāju sociālajai un fiziskajai drošībai, pilsētvides attīstībai. Tāpat uzmanība tiks veltīta dabas vērtību saglabāšanai un videi draudzīgai saimnieciskajai darbībai.

2022. gada budžets ir sastādīts tā, lai nodrošinātu iepriekšējos gados uzsākto aktivitāšu turpināšanu, kā arī veiktu iestrādes tālākai ekonomiskajai attīstībai un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai, t.sk. turpinot šī plānošanas perioda ES fondu apguvi.

Kopumā 2022. gada budžets ir vērsts, lai:

- paaugstinātu finansiālo kapacitāti izglītībā un sociālajā nodrošināšanā;
- nodrošinātu bezmaksas ēdināšanu visiem pašvaldības pirmsskolu (no 5-6 g.v.) un vispārējās izglītības iestāžu audzēkņiem;
- nodrošinātu veselības aprūpes pieejamības paaugstināšanu pensijas vecuma cilvēkiem;
- turpinātu ES fondu apgūšanu jaunajā plānošanas periodā;
- atjaunotu pašvaldības ielu, ceļu infrastruktūru un paaugstinātu vides kvalitāti pašvaldības iedzīvotājiem.

Preiļu novada pašvaldība ir viena no mazākajām Latvijas pašvaldībām iedzīvotāju skaita ziņā – nepilni 18 tūkstoši iedzīvotāju. Novada platība ir tikai nedaudz virs 1400 kvadrātkilometriem. Preiļiem izdevies saglabāt arī pilsētai raksturīgās pārtikas un trikotāžas rūpniecības nozares. A/S „Preiļu siers” ir otrs lielākais piena pārstrādes un siera ražošanas uzņēmums Latvijā. Uzņēmumi SIA “Agrofirma Turība”, SIA “Agrolatgale Plus”, SIA “Zolva”, SIA “Agro Zvaigznītes”, SIA “Tu Lauki”, SIA “Firma Jata”, SIA “VS Teks” ir lielākie nodokļu maksātāji novadā un katrs uzņēmums nodrošina darbavietas vairāk nekā 50 -100 apkārtnes iedzīvotājiem.

Saskaņā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes fizisko personu reģistra statistikas datiem uz 30.06.2021., novada iedzīvotāju skaits ir sekojošs:

AIZKALNES PAGASTS - 507
PELĒČU PAGASTS - 653
PREIĻI - 6481
PREIĻU PAGASTS - 983
SAUNAS PAGASTS -831
Kopā PREIĻU NOVADS - 9455
AGLONAS PAGASTS- 1678
GALĒNU PAGASTS - 699
RIEBIŅU PAGASTS - 1190
RUŠONAS PAGASTS -1316
SILAJĀŅU PAGASTS - 354
SĪĻUKALNA PAGASTS -455
STABULNIEKU PAGASTS - 681
Kopā RIEBIŅU NOVADS- 4695
ROŽKALNU PAGASTS - 666
UPMALAS PAGASTS -627
VĀRKAVAS PAGASTS - 516
Kopā VĀRKAVAS NOVADS - 1809

Pavisam jaunizveidotajā Preiļu novadā reģistrēto iedzīvotāju skaits uz 30.06.2021. sastāda 17637.

Saskaņā ar NVA datiem uz 2021. gada 31. decembri, bezdarba līmenis Latgales reģionā sastāda 14,5 %. Preiļu novada pašvaldībā reģistrēto bezdarbnieku skaits ir 936, kas sastāda 8,7%. Bezdarbnieku skaits pa dzimumiem: 505 sievietes un 431 vīrietis. Analizējot pa problēmgrupām aina ir sekojoša: ilgstošie bezdarbnieki - 427, invalīdi - 210, jaunieši vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem - 50, pirmspensijas vecuma - 201. Iedalījums pēc izglītības līmeņa: ar augstāko izglītību - 105, ar profesionālo izglītību - 456, ar vispārējo vidējo izglītību - 191, ar pamatzglītību - 149 un ar zemāku par pamatzglītību - 35 personas.

Sastādot 2022. gada budžetu, atalgojuma fonds pašvaldības darbinieku atlīdzībai ir aprēķināts atbilstoši Preiļu novada domes apstiprinātajiem amatu sarakstiem un Preiļu novada pašvaldības institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības nolikumam.

Atbilstoši pedagogu atalgojuma reformas nosacījumiem, valsts no 2022. gada 1. septembra ir palielinājusi atsevišķu pedagogu darba algas minimālās likmes, kā rezultātā pašvaldības budžetā ir ierēķināts algas likmes palielinājums pašvaldības budžeta finansētajiem pirmsskolu pedagogiem un vispārējās izglītības pedagogiem 70 *euro* par 1 likmi.

IEŅĒMUMI

Budžeta ieņēmumi 2022. gada plānoti 21 093 086,00 *euro* kopsummā un tos veido nodokļu ieņēmumi (iedzīvotāju ienākuma nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis, dabas resursu nodoklis), nenodokļu ieņēmumi (valsts un pašvaldību nodevas, naudas sodi un sankcijas, ieņēmumi no depozītiem un kontu atlikumiem u.c. nenodokļu ieņēmumi); transfertu ieņēmumi (maksājumi) no valsts un pašvaldību budžetiem un budžeta iestāžu ieņēmumi.

Pašvaldības pamatbudžeta naudas atlikums uz 2022. gada 1. janvāri bija 2 803 264 *euro*.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas prognozēm, kas nosaka likumā “Par valsts budžetu 2022. gadam” prognozēto Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (turpmāk – IIN) ieņēmumu apjomu pašvaldībām, Preiļu novada pašvaldības IIN prognozētie ieņēmumi 2022. gadā būs 6 871 017,00 *euro*.

Ieņēmumi no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda sastādīs 5 171 969,00 *euro*. Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķins veikts atbilstoši “Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas likumam”, pamatojoties uz iedzīvotāju skaitu, IIN prognozi, nekustamā īpašuma nodokļa prognozi un aprēķināto izlīdzināmo vienību skaitu katrā pašvaldībā, savukārt, izlīdzināmo vienību skaits aprēķināms, ņemot vērā pašvaldības teritorijā dzīvojošo iedzīvotāju skaitu, struktūru un pašvaldības teritorijas platību kvadrātkilometros.

Pašvaldību finanšu izlīdzināšanas aprēķins nodrošina sabalansētu un līdzsvarotu resursu pieejamību visām pašvaldībām. Vērtēto ieņēmumu izlīdzināšanai 2022. gadā tiks saņemta valsts budžeta dotācija 5 190 75,00 *euro* apmērā.

Nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) ieņēmumi 2022. gada Preiļu novada pašvaldības budžetā tiek plānoti 1 066 416,00 *euro* apmērā, no tiem par zemi – 844 017,00 *euro*, par ēkām un būvēm – 158 350,00 *euro*, par mājokļiem – 64 049,00 *euro*, kas atbilst kopējam faktiskās izpildes līmenim 2021. gadā visiem apvienotajiem pagastiem.

Plānotie ieņēmumi no citām pašvaldībām sastādīs 585 517,00 *euro*, tai skaitā par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem.

Azartspēļu nodokļa ieņēmumi plānoti 1800,00 *euro* apmērā, no dabas resursu nodokļa – 36 120,00 *euro*. Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem plānoti 1 198 356,00 *euro* apmērā, bet nenodokļu ieņēmumus 388 951,00 *euro* apmērā veidos valsts, pašvaldības nodevas, naudas sodi, sankcijas un citi ieņēmumi.

Valsts budžeta mērķdotācijas pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu pedagogu, interešu izglītības programmu, pirmsskolas izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām astoņiem mēnešiem plānoti 2 097 496,00 *euro*. No LR Izglītības un zinātnes ministrijas plānoti ieņēmumi 14 850,00 *euro* apmērā asistentu pakalpojumiem izglītības iestādēs. 2022. gadā valsts budžeta finansējums mācību literatūras/mācību līdzekļu iegādei plānoti 32 017,00 *euro*. Valsts budžeta līdzekļi no LR Labklājības ministrijas asistenta pakalpojumu nodrošināšanai invalīdiem plānoti 341 604,00 *euro* apmērā.

Pašvaldības māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām paredzēta valsts budžeta mērķdotācija 17 010,00 *euro*. Šos līdzekļus saņems tie kolektīvi, kas ir noteikti Dziesmu un Deju svētku likumā un gatavo kārtējiem Vispārējiem latviešu Dziesmu un deju svētkiem paredzēto repertuāru, kā arī vismaz reizi gadā ir piedalījušies Dziesmu un deju svētku starplaika pasākumos. Valsts budžeta mērķdotācijas Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolai plānotas 214 615,00 *euro* un Preiļu mūzikas un mākslas skolai 223 966,00 *euro*. Satiksmes Ministrijas mērķdotācija pašvaldībai autoceļu un ielu uzturēšanai 809 859,00 *euro*.

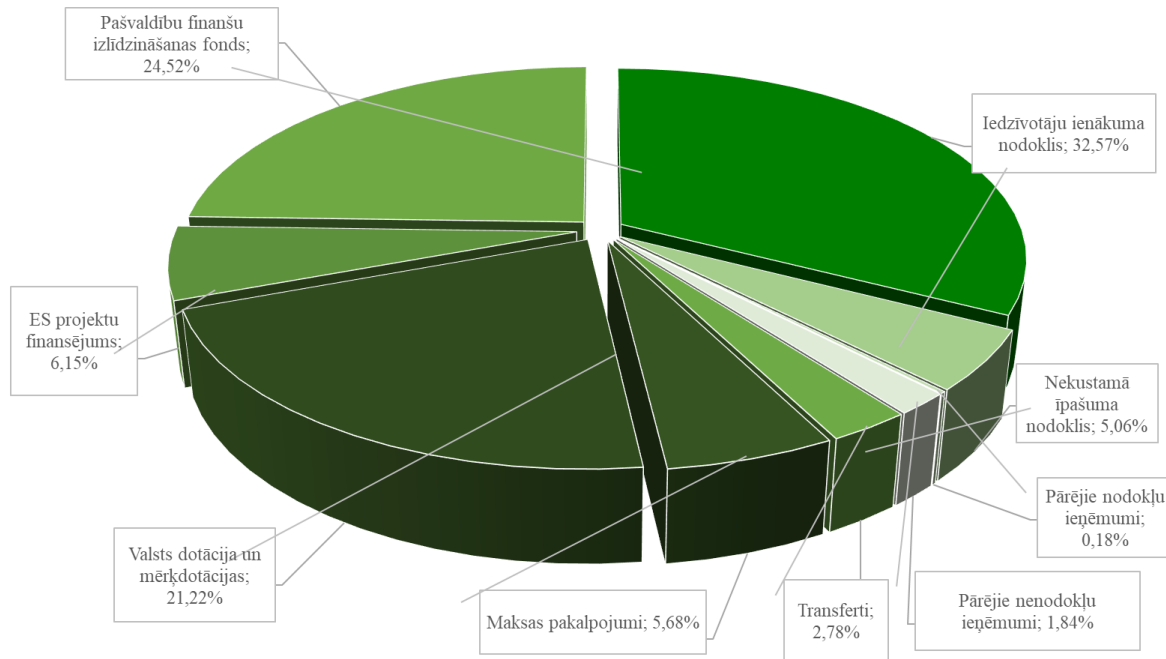
Ieņēmumi no ziedojumiem un dāvinājumiem 2022. gada budžetā netiek plānoti. Tiks izlietoti tikai iepriekš saņemtie līdzekļi 1186,00 *euro* apmērā.

Autoceļu fonda kārtējā gada ieņēmumus 809 859,00 *euro* veido saņemtie līdzekļi no valsts budžeta līdzekļu sadales, kas paredzēti pašvaldības ceļu-ielu uzturēšanai.

Dabas resursu nodokļa, kura mērķis ir ierobežot dabas resursu nesaimniecisku izmantošanu un vides piesārņošanu, samazināt vidi piesārņojošas produkcijas ražošanu un realizāciju, kā arī veidot vides aizsardzības pasākumu finansiālo nodrošinājumu, kārtējā gada ieņēmumi plānoti 36 120,00 *euro*.

Preiļu novada pašvaldības ieņēmumu īpatsvara sadalījums 2022. gada budžetā ir skatāms attēlā Nr. 1.

Preiļu novada pašvaldības 2022. gada budžeta ieņēmumu struktūra (%)

Lielākais īpatsvars Preiļu novada pašvaldības budžeta ieņēmumos būs IIN, kas sastādīs 32,57 % no visiem plānotajiem ieņēmumiem. Otrā lielākā budžeta ieņēmumu sadaļa ir dotācija no pašvaldības finanšu izlīdzināšanas fonda, kas ir 24,52 % no plānotajiem ieņēmumiem.

Valsts dotāciju un mērķdotāciju īpatsvars Preiļu novada pašvaldības 2022. gada ieņēmumos ir 21,22 %, savukārt, Eiropas Savienības projektu finansējums šajā gadā sastāda 6,15 % no visiem pašvaldības plānotajiem ieņēmumiem.

Ieņēmumi no maksas pakalpojumiem (maksa par komunālajiem pakalpojumiem, telpu nomu, vecāku līdzmaksājumi par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem u.c.) 2022. gadā sastāda 5,68 % no visiem plānotajiem ieņēmumiem.

Nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi Preiļu novada pašvaldības 2022. gada budžetā plānoti 5,06 % apmērā no visiem ieņēmumiem. Transfertu īpatsvars budžeta ieņēmumos sastāda 2,78 %.

Vismazāko īpatsvaru Preiļu novada pašvaldības budžeta ieņēmumos sastāda pārējie nenodokļu ieņēmumi un pārējie nodokļu ieņēmumi, kas attiecīgi ir 1,84 % un 0,18 % no visiem plānotajiem 2022. gada budžeta ieņēmumiem.

IZDEVUMI

2022. gada plānotie pašvaldības budžeta ieņēmumi tiek novirzīti likumā “Par pašvaldībām” noteikto autonomo funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei. Kopējie 2022. gada pamatbudžeta izdevumi plānoti 23 896 350,00 *euro* apmērā, aizdevumu pamatsummas un procentu samaksa 1 434 580,00 *euro*, naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums gada beigās 2 803 264,00 *euro*.

*Paskaidrojuma raksts Saistošajiem noteikumiem
“Par Preiļu novada pašvaldības 2022. gada budžetu”*

Izdevumi sadalīti atbilstoši funkcionālajām kategorijām (*skat. 2.attēlu*) un budžeta izdevumu ekonomiskās klasifikācijas kodiem. Ir ņemtas vērā visu nozaru un jomu intereses un plānotie finanšu resursi sabalansēti, lai nodrošinātu un nepasliktinātu no pašvaldības budžeta finansēto institūciju – iestāžu un to struktūrvienību darbību, uzturētu infrastruktūru un plānotu tās attīstību.

Vispārējie valdības dienesti

Saskaņā ar likumu “Par pašvaldībām” un atbilstoši Preiļu novada pašvaldības nolikumam, novada iedzīvotāju pārstāvību nodrošina viņu ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns - dome, ko veido 15 ievēlētie deputāti.

Domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī tās darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu nodrošina Administrācija. Tās kompetencē ir pašvaldībai uzdoto funkciju administrēšana, t.sk. pašvaldības finanšu resursu plānošana un pārvaldība, tiesiskuma nodrošināšana un juridiskā riska mazināšana domes darbībā, komunikācijas (tai skaitā ar iedzīvotājiem) nodrošināšana, novada atpazīstamības veicināšana nacionālā un starptautiskā līmenī, vienotu informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju stratēģiju un attīstības virzienu noteikšana pašvaldībā un to efektīva ieviešana un darbība.

Vispārējo valdības dienestu izdevumus, kas sastāda 2 125 760 *euro* jeb 8,90 % no kopējiem izdevumiem, veido atalgojums un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pakalpojumu, saimniecisko un kapitālo izdevumu apmaksa:

- domes un novada pagastu pārvaldēm – 1 668 088,00 *euro*;
- deputātu un komisiju izdevumiem – 179 966,00 *euro*;
- aizņēmumu procentu maksājumiem Valsts kasei – 61 800,00 *euro*;
- dzimtsarakstu nodaļai – 67 637,00 *euro*;
- būvvaldei – 85 107,00 *euro*;
- novada publicitātei – 51 114,00 *euro*;
- Riebiņu VPVKAC, Aglonas VPVKAC – 12 048,00 *euro*.

Civilā aizsardzība

2310,00 *euro* jeb 0,01 % no 2022. gada budžetā plānotajiem izdevumiem ir paredzēti civilajai aizsardzībai (pasākumu kopumam, ko īsteno valsts un pašvaldību institūcijas un sabiedrība, lai nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību, kā arī īstenotu atbilstošu rīcību katastrofas un katastrofas draudu gadījumā).

Pārējā ekonomiskā darbība

Šīs budžeta sadaļas izdevumus veido vispārējiem nodarbinātības veicināšanas pasākumiem, sabiedriski nozīmīgo projektu atbalstam, novada nevalstisko organizāciju projektu līdzfinansējumam u.c. paredzētie finanšu līdzekļi. Budžeta izdevumi ekonomiskajai darbībai 2022. gadā kopsummā plānoti 226 112,00 *euro*.

Nodrošinot sabiedrisko kārtību, Preiļu novadā atskurbtuves pakalpojums tiek nodrošināts sadarbībā ar biedrību “Latvijas Sarkanais Krusts”, budžetā paredzot 32 920,00 *euro*.

Ekonomiskās darbības atbalstam komercsabiedrībām, saimnieciskās darbības veicējiem, kā līdzfinansējums iesniegtajiem projektiem, plānoti 30 000,00 *euro*, paredzot

*Paskaidrojuma raksts Saistošajiem noteikumiem
“Par Preiļu novada pašvaldības 2022. gada budžetu”*

atbalstu ne vairāk kā 50 % no kopējām izmaksām līdz 3000 *euro* vienam projektam. Plānots atbalsts biedrību mazajiem projektiem – 16 100,00 *euro* apmērā. Tāpat tiks atbalstīti novada iedzīvotāju iesniegtie projekti konkursā “Iedzīvotāji veido savu vidi 2022”, kur paredzēts atbalstīt 20 projektus katru 500,00 *euro* apmērā. Skolēnu vasaras nodarbinātības pasākuma atbalstam paredzēti 20 200,00 *euro*. Plānots tiek arī finansējums donoru kustības atbalstam 1910,00 *euro*. Tūrisma Attīstības un informācijas centra izdevumu segšanai plānoti – 56 269,00 *euro*,

Veselības aprūpe

Novada pašvaldība radusi iespēju izveidot jaunu feldšeru - vecmāšu punktu Galēnos, tādējādi nodrošinot pieejamākus veselības pakalpojumus lauku teritoriju iedzīvotājiem.

Veselības aprūpei no pamatbudžeta līdzekļiem piešķirti 0,13 % jeb 30 670,00 *euro*, t.sk. 5000,00 *euro* finansējums Galēnu feldšeru – vecmāšu punkta ierīkošanai, valsts dotācija feldšeru-vecmāšu punktiem 25 670,00 *euro*.

Sabiedriskā kārtība un drošība

Sabiedriskās kārtības un drošības izdevumus veido Preiļu novada pašvaldības policijas un bāriņtiesas izdevumi. Šo funkciju nodrošināšanai kopumā plānoti līdzekļi 317 992, 00 *euro* apmērā (pašvaldības policijai paredzēti 159 280,00 *euro* un bāriņtiesai 158 712,00 *euro*).

Pašvaldības attīstība, teritoriju un mājokļu apsaimniekošana

Izmantojot katras teritorijas īpašās priekšrocības un kopīgi risinot problēmas, palielināsies gan pilsētu, gan lauku teritoriju attīstības iespējas. Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai un teritorijas attīstības izdevumiem 2022. gadā plānots izlietot 4 174 528,00 *euro* jeb 17,47 % no visiem plānotajiem budžeta izdevumiem.

Šīs budžeta sadaļas izdevumus veido teritorijas, dzīvojamo un nedzīvojamo namu apsaimniekošanas un uzturēšanas izdevumi Preiļu pilsētā 474 393,00 *euro*, pārējā novada teritorijā 1 130 092,00 *euro*, izdevumi ielu apgaismošanai visa novada teritorijā 139 991,00 *euro*.

2022. gada budžetā ir paredzēts līdzfinansējums energoefektivitātes auditu apmaksai daudzdzīvokļu māju siltināšanai 2700,00 *euro*, tehnisko projektu izstrādes apmaksai daudzdzīvokļu māju siltināšanai 4000 *euro*, daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iekšpagalmu labiekārtošanai 37 571,00 *euro*, kā arī 8000,00 *euro* līdzfinansējums, lai nodrošinātu pieslēgšanos ūdensvadam un kanalizācijai.

Izdevumi 40 000,00 *euro* apmērā plānoti īpašumu uzmērīšanai (tai skaitā topogrāfiju izgatavošanai), 14 000,00 *euro* īpašuma novērtēšanai visā Preiļu novadā.

SIA “Preiļu saimnieks” autoostas teritorijā uzstādīs pagaidu moduļa ēku, tās īrei pašvaldības budžetā 2022. gadā ir ieplānoti 10 000,00 *euro*.

Atpūta, kultūra, sports un reliģija

Lai pildītu pašvaldības autonomo funkciju - rūpētos par kultūru un sekmētu tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanu – ir izveidota Preiļu novada Kultūras un Tūrisma pārvalde, tās struktūrā ir 13 kultūras centri/tautas nami/kultūras nami, kuru izdevumu segšanai budžetā ir ieplānoti līdzekļi 813 850,00 *euro* apmērā.

Pārvaldes struktūrā iekļaujas trīs muzeji – Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, Vārkavas novadpētniecības muzejs un R. Mūka muzejs, kuru darbības nodrošināšanai budžetā paredzēti 171 934,00 *euro*.

Riebiņu multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra “Pakāpieni”, Preiļu novada jauniešu centra “Četri”, kā arī Aglonas Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas centra “Strops” aktivitātēm 2022. gadā plānoti 110 676,00 *euro*. Preiļu muižas kompleksa un parka uzturēšanai ielānoti 70 721,00 *euro*. Preiļu Galvenās bibliotēkas un tās 18 struktūrvienību darbības nodrošināšanai paredzēti 614 019,00 *euro*, t.sk. bibliotēku grāmatu krājumiem 37 850,00 *euro*.

Izglītība

Pašvaldības 2022. gada pamatbudžetā apjomīgākā izdevumu pozīcija ir izglītība. Izdevumi izglītībai kopā ar mērķdotācijām paredzēti 9 913 701, 00 *euro* jeb 41,48 % no visiem pašvaldības plānotajiem izdevumiem.

Novadā darbojas 4 pirmskolas izglītības iestādes – bērnudārzs “Pasaciņa” Preiļos, Aglonas pirmskolas izglītības iestāde, Riebiņu PII “Sprīdītis” un Rimicānu PII. Šo iestāžu finansēšanai, neskaitot valsts mērķdotācijas, plānoti 1 546 098,00 *euro*.

Pašvaldībā darbojas 5 pamatskolas (Preiļu 1. pamatskola, Salas pamatskola, Pelēču pamatskola, Galēnu pamatskola, Rušonas pamatskola) un 4 vidusskolas (Preiļu 2. vidusskola, Aglonas vidusskola, Riebiņu vidusskola un Vārkavas vidusskola) un tām, neskaitot valsts mērķdotācijas, 2022. gada budžetā plānoti 2 450 538,00 *euro*.

Interesu izglītībai paredzēti 642 277,00 *euro*. To novadā nodrošina Preiļu mūzikas un mākslas skola, Preiļu bērnu un jauniešu centrs, Preiļu bērnu un jauniešu sporta skola, Aglonas bazilikas kora skola.

Pašvaldība pirmo reizi 2022. gada budžetā ir paredzējusi 100 % izdevumu segšanu ēdināšanai pamatskolās un vispārizglītojošajās skolās visu klašu skolēniem un pusdienu izmaksas pirmsskolas grupu 5-6 g.v. audzēkņiem, kuri apgūst obligāto pirmsskolas izglītību. Valsts finansējums 1.-4. klašu ēdināšanas izdevumu segšanai plānots 67 103,00 *euro*.

Pašvaldība nodrošinās ceļa izdevumu segšanu skolēniem un skolotājiem. Ziemassvētku dāvanu iegādei plānoti līdzekļi 5120,00 *euro*. Asistentu pakalpojumu nodrošināšanai izglītības iestādēs plānota mērķdotācija 14 850,00 *euro* apmērā.

Valsts budžeta mērķdotācija pedagoģisko darbinieku atalgojumam un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām pamata un vispārējai izglītībai piešķirta astoņiem mēnešiem 1 752 808,00 *euro*, 5-6 g.v. bērnu apmācībai 250 928,00 *euro*, interešu izglītībai 93 760,00 *euro*, Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolai 214 615,00 *euro*, Preiļu mūzikas un mākslas skolai 223 966,00 *euro*, Aglonas bazilikas kora skolai 69 463,00 *euro*.

Valsts budžeta dotācija mācību līdzekļu iegādei plānota 32 017,00 *euro*.

Sociālā aizsardzība

Vislielāko īpatnību no sociālās aizsardzības līdzekļiem sastāda pabalsti un palīdzība trūcīgām un maznodrošinātām personām. Piešķirtās sociālās palīdzības apjoms no valsts budžeta ir nepietiekošs, jo ekonomiskā situācija novadā joprojām ir samērā smaga – trūkst darbavietu, pastāv zināmas problēmas lauksaimniecības produkcijas realizēšanā un samaksas

saņemšanā. Pašvaldība iespēju robežās šīm iedzīvotāju kategorijām sniegs finansiālo atbalstu, kā arī palīdzību ārkārtas situācijās.

Sociālajai aizsardzībai plānoti 3 522 419,00 *euro*, kas sastāda 14,74 % no visiem pašvaldības plānotajiem izdevumiem. Labklājības pārvaldes budžeta izdevumi plānoti 1 239 972,00 *euro*. Lielākā daļa jeb 829 050,00 *euro* tiek plānoti sociālajam atbalstam iedzīvotājiem.

Nemot vērā ārkārtējo situāciju saistībā ar Covid-19 infekcijas izplatību un tās radītajām sekām, pastāv liels risks, ka būtiski pieaugs mājokļa pabalstu saņēmēju skaits un mājokļa pabalsta apmērs, vienlaikus iedzīvotāju maksātspēja samazināsies, lai iegādātos pārtiku, medikamentus. Tāpēc valsts nodrošinās pašvaldībām mērķdotāciju 50 procentu apmērā no faktiskajiem izdevumiem mājokļa pabalstam, kas radušies laikposmā no 2022. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 31. maijam.

Tieši trūcīgo iedzīvotāju pamatvajadzību nodrošināšanai tiks izlietoti vislielākie līdzekļi. Garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai plānoti 450 000,00 *euro*, dzīvokļu pabalstiem 60 000,00 *euro*. Paredzēts atbalsts 5000,00 *euro* krīzes situācijā nonākušajiem iedzīvotājiem 900,00 *euro* – COVID 19 krīzes pabalstam.

Nemainīgi arī 2022. gadā nāksies izmantot audžuģimeņu pakalpojumus, kurās tikuši ievietoti novada bērni, un maksājumi audžuģimenēm ir plānoti 49 536,00 *euro* apmērā. Diemžēl pašvaldības ieguldītā finansējuma atgūšana no bērnu bioloģiskajiem vecākiem faktiski nav iespējama.

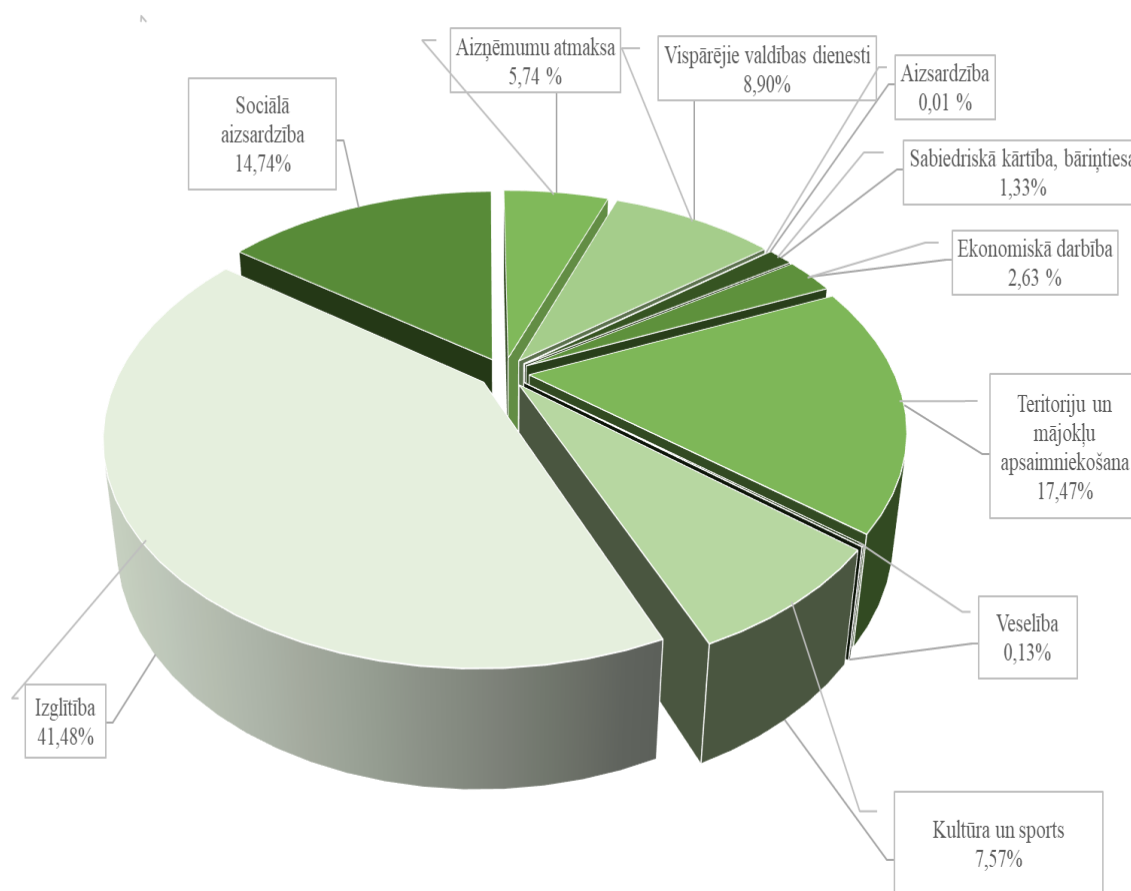
12 874,00 *euro* paredzēts izmaksāt bāreņiem: 5190,00 *euro* kā sociālās garantijas bāreņiem sasniedzot pilngadību, savukārt, 7684,00 *euro* kā pabalstu ikmēneša izdevumu segšanai bāreņiem, kuri mācās.

Mājas aprūpes pakalpojuma nodrošināšanai vientuļiem pensionāriem un personām ar invaliditāti, kā arī bērniem ar invaliditāti, tiek paredzēti 88 500,00 *euro*., tādējādi nodrošinot alternatīvu sociālās aprūpes pakalpojumam institūcijās.

Tāpat tiek paredzēts nodrošināt jau esošos sociālos pakalpojumus - Dienas aprūpes centra pakalpojumu, asistenta pakalpojumu, sociālās aprūpes pakalpojumus sociālajos aprūpes centros, nodrošināt dzīvojamo telpu pakalpojumu centrā “Līčos”, grupu dzīvokļos, nodrošināt sociālo rehabilitāciju krīzes centrā un citus sabiedrībā balstītos pakalpojumus Deinstitutionalizācijas projekta ietvaros.

Preiļu novada pašvaldības izdevumu struktūra 2022. gada budžetā ir redzama attēlā Nr. 2.

Preiļu novada pašvaldības 2022. gada budžeta izdevumu struktūra (%)

Pašvaldības aizņēmumi un galvojumi

Saskaņā ar noslēgtajiem aizņēmumu līgumiem ar Valsts kasi, 2022. gadā paredzēts atmaksāt aizņēmumu pamatsummas kopā ar procentu maksājumiem 1 434 580 *euro* apmērā.

Pašvaldības aizņēmumu atmaksa 2022. gadā

Mērķis	Summa, <i>euro</i>
Aglonas Sporta centra stadiona pārbūve	13 747
Katlu mājas rekonstrukcija	1 510
ELFLA projekta "Aglonas novada Jaunaglonas ciema ielu infrastruktūras sakārtošana un būvniecība" īstenošanai	9 942
ELFLA projekta "Ielu un tiltu rekonstrukcija Aglonas novadā" īstenošanai	1 102

ELFLA projekta (Nr.17-03-A00702-000002) "Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošanas 1. kārtas uzlabošana" papildu darbi	5 124
ELFLA projekta (Nr.17-03-A00702-000069) "Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana 2.kārta" īstenošanai	10 520
ELFLA projekta (Nr.17-03-AL21-A019.2204-000001) "Bērnu rotaļu laukuma ierīkošana Pelēču pagastā" īstenošanai	1 265
ELFLA projekta (Nr.17-03-A00702-000002) "Preiļu novada lauku ceļu infrastruktūras uzlabošanas 1.kārta" īstenošanai	8 835
ELFLA projekts "Pašvaldības nozīmes meliorācijas sistēmas pārbūve Preiļu novadā" īstenošanai	1 406
ELFLA projekts "Publiskās infrastruktūras atjaunošana Aglonas novadā"	3 820
ERAF projekts 5.6.2.0/18/I/009 "Preiļu novada un ietekmes areāla pašvald. uzņēmējdarb. vides infrastr. attīst." īstenošanai	12 731
ERAF projekts 5.6.2.0/18/I/009 "Preiļu novada un ietekmes areāla pašvald. uzņēmējdarb. vides infrastr.attīst." īstenošanai (komercdarbība)	26 352
ERAF projekta (Nr.5.6.2.0/17/I/024) "Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā" īstenošanai	7 788
ERAF projekta (Nr.8.1.2.0/17/I/019 "Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana un modernizēšana" īstenošanai	14 983
ERAF projekta (Nr.8.1.2.0/17/I/019) "Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana un modernizēšana" īstenošanai	9 404
ERAF projekta (Nr.8.1.2.0/17/I/019) "Preiļu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana un modernizēšana" īstenošanai	19 098
ERAF projekta (Nr.9.3.1.1/18/I/009) "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība Preiļu novadā" īstenošanai	4 409
ERAF projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Aglonas novada Jaunaglonas ciemā" īstenošanai	8 019
ERAF projekta "Ūdenssaimniecības attīstība Aglonas pagasta Aglonas ciemā, II kārtā" īstenošanai	4 403
ERAF projekta Vārkavas novada Vecvārkavas ciema ūdenssaimniecības attīstība	1 154
ERAF projekts Nr.5.6.2.0./16/1/013 "Preiļu novada uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība" īstenošana	21 867

ERAF projekts Nr.5.6.2.0/17/1/024 uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā	21 954
ERAF projekts Nr.5.6.2.0/17/1/024 "Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā" īstenošanai	61 864
ERAF projekts (Nr.9.3.1./18/1/009) "Sabiedrībā balstīto sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība Preiļu novadā" īstenošanai	583
ERAF projekts "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Raiņa bulvāris-19, Preiļos" īstenošanai	7 111
ERAF projekts "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Rēzeknes ielā-26, Preiļos" īstenošanai	3 082
ES fondu ierobežotās projektu iesniegumu atlases projekta "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Raiņa bulvārī 19, Preiļos, 1.,2.,3.kārta" priekšfinansēšanai	27 681
ES fondu ierobežotās projektu iesniegumu atlases projekta "Preiļu novada un ietekmes areāla pašvaldību uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība" daļas "Rīgas un Brīvības ielas posmu atjaunošana un aplveida krustojuma izbūve Preiļos" priekšfinansēšanai	11 821
ES fondu projekts "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Raiņa bulvārī-19, Preiļos 1,2,3, kārtas finansēšanai	17 361
Ēkas renovācija un tehniskā projekta izstrāde pansionātam "Salenieki", Aglonas internātvidusskolas sporta zāles tehniskā projekta izstrāde	25 400
Fondu ierobežotās projektu iesniegumu atlases projekta "Rīteuropas vērtības" daļas "Preiļu pils fasādes vienkāršotās atjaunošanas" priekšfinansēšanai	9 305
Fondu projekts "Preiļu novada pašvaldības ēkas energoefektivitātes uzlabošana Rēzeknes ielā-26, Preiļos " finansēšanai	6 052
Ielu apgaismojuma tīklu izveide Pelēču pagasta centrā un pie pagasta ēkas Preiļu novadā	4 912
Investīciju projekts "Viļānu ielas atjaunošanas būvdarbi Preiļos"	7 691
Investīciju projektu īstenošanai (saistību pārjaunojums)	294 677
Investīciju projektu īstenošanai - saistību pārjaunojums	432 289
Jumta seguma maiņa Stabulnieku KN	4 573
KPFI projekta "Ielu apgaismojuma infrastruktūras uzlabošana Aglonas novada publiskajā teritorijā" īstenošanai	2 707
Latvijas-Krievijas pārrobežu sadarbības programmas projekts "Parki bez robežām"	3 391

Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekta (Nr.LLI-476) "Vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi publiskajās ūdenstilpnēs Latvijā un Lietuvā (Save Past For Future)" investīciju daļas īstenošanai	969
Pašvaldības autonomo funkciju veikšanai nepieciešamā transporta (automašīnu) iegāde 2016. g.	10 731
Pašvaldības autonomo funkciju veikšanai nepieciešamā transporta iegādei	4 607
Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas stadiona pārbūve, 1.kārtas būvdarbi, autoruzraudzība un būvuzraudzība	17 802
Prioritārais investīciju projekts "Atpūtas vietas izveide pie Salmeja ezera Rušonas pagastā, Riebiņu novadā"	12 007
Prioritārā investīciju projekta "Vārkavas muižas pils ēkas vienkāršota fasāžu atjaunošana"	1 002
Prioritārā investīciju projekta "Remontdarbi Aglonas novada iestādēs"	4 160
Projekts "Aglonas vsk. dienesta viesnīcas pārbūve"	15 180
Projekts "Aglonas vsk. dienesta viesnīcas pārbūve" (3.kārta)	9 203
Projekta "Jāņa Eglīša Preiļu valsts ģimnāzijas sporta zāles un savienošās daļas jumta atjaunošana" īstenošanai	2 563
Projekta "Kārsavas ielas pārbūve Preiļos" īstenošanai	766
Projekta Vienotas apkures sistēmas izveide Vārkavā	1 627
Riebiņu novada Rušonas pagasta pašvaldības autoceļa Nr.4 "Kastīre-Gelenova-Šaures" pārbūve	14 092
Riebiņu novada Stabulnieku pagasta autoceļa Nr.1 Polkorona-Voveri km 0.650-2.720" pārbūve	12 007
Riebiņu novada Stabulnieku pagasta pašvaldības autoceļa Nr.1 "Polkorona-Voveri km 0.000-0.650" pārbūve	7 220
Riebiņu novada Stabulnieku pagasta pašvaldības autoceļa Nr.1 "Polkorona - Voveri km 2.720-3.700" pārbūve	9 532
Rušonas pagasta autoceļa Nr.51 "Lauku iela" pārbūve	8 834
Satiksmes drošības uzlabojumi Jaudzemu, A.Broka, Kalna ielās Aglonā	16 485
Sīļukalna pagasta autoceļš Nr. 18 "Teilāni-Grāvuļi-Straujupe" pārbūve	1 081

Sociālo programmu investīciju projekts "Ēkas pārbūve par sociālās aprūpes centru Vārkavā"	31 036
Sporta halles un brīvdabas estrādes Aglonas ciemā projektēšana un celtniecība	13 738
Stabulnieku pagasta autoceļa Nr.4 Stabulnieki-Pastari" pārbūve	2 421
Uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība	9 086
Vārkavas vidusskolas ēkas remonts	7 311
Vārkavas vidusskolas ēkas renovācijas pabeigšana	4 520
ERAF projekta "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Preiļu novada Pelēču ciemā" īstenošanai	11 491
ERAF projekta "Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība Preiļu novada Prīkuļu ciemā" īstenošanai	12 207
Būvprojekta izstrādei projekta "Intervences noliktavu ēkas un funkcionāli saistītās teritorijas izbūve Rietumu ielai pieguļošā teritorijā" īstenošanai	11 396
Preiļu pils atjaunošana 1.kārtas 1. un 2.etaps , investīcijām valsts nozīmes arhitektūras pieminekļi	7 111
Prioritāra investīciju projekta "Ūdensvada un kanalizācijas sistēmas izbūve Preiļu novada Pelēču pagasta Ārdavas ciematā" īstenošanai	6 610
Prioritārā investīciju projekta "Latgales reģiona iedzīvotāju aktīvu dzīvesveida īstenošanu iespēju paplašināšana - Aktīvs Latgalē" īstenošanai	6 108
Projekta "Būvprojekta izstrāde Preiļu novada bērnu un jaunatnes sporta skolas stadiona pārbūvei" īstenošanai	3 790
Projekta "Preiļu pilsētas Celtnieku ielas daudzdzīvokļu dzīvojamo māju iekšpagalmu, piebraucamo ceļu un inženierkomunikāciju atjaunošana 2.kārta - Celtnieku ielas posma rekonstrukcija no Brīvības ielai līdz Kooperatīva ielai" īstenošanai	9 474
Projekta "Preiļu pils pārbūves 3.kārtas būvprojekta aktualizācija" īstenošanai	6 608
Projekta "Stāvlaukuma pārbūve Tirgus laukums 11, Preiļos" īstenošanai	11 872
Kopā	1 434 580

Pašvaldības 2022. gada investīciju budžeta prioritātes

- Energoefektivitātes un klimata pārmaiņu pasākumu īstenošana novadā;
- Industriālo zonu un inženierkomunikāciju izbūve ražošanas uzņēmumiem;
- Preiļu muižas kompleksa un parka attīstība nozīmīga kultūras mantojuma saglabāšanai un citi objekti tūrisma pakalpojumu attīstībai Preiļu novada;

- Preiļu novada ielu un lauku ceļu infrastruktūras uzlabošana;
- Dabas, vēstures un kultūras mantojuma aktivitātes.

Svarīgākie projekti, kas tika realizēti 2021. gadā novadā un plānoti infrastruktūras jomā 2022. gadā un turpmākajos gados

Uzņēmējdarbības atbalsta projekti

SAM 5.6.2. 2. kārtas projektā “Preiļu novada uzņēmējdarbības vides infrastruktūras attīstība” – realizētas 2 aktivitātes: 1. aktivitāte - Rietumu ielas izbūve no Daugavpils ielas līdz Rīgas ielai, Preiļos. Objekts nodots ekspluatācijā 2021. gada janvārī. Ielas garums ir vairāk kā 3 km, brauktuves platums 7 metri, ierīkota gājēju ietve un ielas apgaismojums. 2. aktivitāte – Industriālās/ražošanas teritorijas izbūve pie Rietumu ielas. Objekts nodots ekspluatācijā 2021. gada septembrī un publiskas izsoles rezultātā iznomāts SIA “Preiļu putni” /noslēgts nomas līgums uz 15 gadiem/. Projekta kopējās izmaksas 5 541 256 *euro*, no tiem ERAF finansējums 3 244 842 *euro*.

SAM 5.6.2. 3. kārtas projektā “Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Preiļu novadā” notiek 2 industriālo teritoriju izbūve: 1. Noliktavu teritorijas izbūve pie Rietumu ielas – būvdarbi patraukti sakarā ar būvuzņēmēja maksātnespēju. Tiek gatavota dokumentācija jaunas iepirkuma procedūras veikšanai objekta būvdarbu pabeigšanai. Objekts publiskas izsoles rezultātā iznomāts SIA “Preiļu putni” /nomas līgums noslēgts uz 15 gadiem/. Līdz objektam uzprojektēts gāzes vads. 2. Ražošanas ēkas, laukuma un inženierkomunikāciju izbūve Meža ielā. Būvdarbi objektā ir pabeigti, objekts tiek gatavots nodošanai ekspluatācijā. Projekta kopējās izmaksas 3 397 072 *euro*, no tiem ERAF 877 756 *euro*.

Kopumā SAM 5.6.2. projektos izbūvētas 3 ražošanas teritorijas ar inženierkomunikācijām un tipveida būvēm, piesaistot uzņēmējus ar nomas tiesību izsoli šajos objektos.

2022. gadā tiks pabeigts projekts “Uzņēmējdarbības vides uzlabošana un investīciju piesaistes veicināšana Riebiņu novadā”, kur, veicot Stabulnieku pagasta pašvaldības autoceļa Nr.1 Polkorona- Voveri km 0.70 -2.70 ceļa infrastruktūras uzlabošanu, tiks veicināta vietējo uzņēmēju un saimniecisko darbu veicēju konkurētspēja, uzlabojot un atjaunojot ceļa infrastruktūru, sekmējot jaunu darbavietu radīšanu lauku teritorijās Projekta kopējās izmaksas sastāda 400 000 *euro*, no kurām ERAF ir 340 000 *euro*, valsts budžeta un pašvaldību finansējums 60 000 *euro*.

SAM 3.3.1. “Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” ietvaros atbalstīti 2 projekti:

1) “Preiļu pils 1. stāva pārbūve komercdarbības attīstības nodrošināšanai”, kurā plānots izbūvēt ārējās un iekšējās inženierkomunikācijas, lai pils 1. stāva telpas pašvaldība publiskas izsoles veidā varētu iznomāt komersantam. Tiek plānotas telpas restorānam, meistarklasēm u.c. tūrisma un kulinārā mantojuma attīstībai. Kopējās izmaksas 949 723 *euro*, no ERAF 300 000 *euro*. Pārrobežu projekts – Preiļu pils 1. stāva daļas pārbūve priekš 5D izstādes 83 820 *euro*.

2) Projektā “Ražošanai pielāgota tipveida angāra izbūve un teritorijas labiekārtošana Daugavpils ielā 64, Preiļos” turpinās būvdarbi, kas tiks pabeigti 2022. gadā. Publiskas izsoles rezultātā tiks piesaistīti komersanti, kuri attīstīs šo teritoriju, veiks ieguldījumus pamatlīdzekļos un radīs jaunas darbavietas. Kopējās izmaksas 574 333 *euro*, no tiem ERAF 443 008 *euro*.

Uzņēmējdarbības attīstībai 2022. gadā tiks pabeigta ēkas Preiļos, A.Paulāna ielā pārbūve, lai paplašinātu produktu ražošanu, radītu jaunas darbavietas un tādējādi uzlabotu novada ekonomisko stāvokli. Kopējās būvdarbu izmaksas 378 379,64 *euro*. Objekts publiskas izsoles rezultātā iznomāts SIA “Himalayan International” uz 30 gadiem.

Ielu un lauku ceļu izbūve, inženierkomunikācijas

Kārsavas ielas pārbūves darbi uzsākti 2021. gadā un tiks pabeigti 2022. gada otrajā ceturksnī. Plānots uzsākt Kurzemes ielas pārbūvi.

Kooperatīva ielai (Preiļos) ir pabeigti projektēšanas darbi - izstrādāts būvprojekts pilnā sastāvā. A.Upīša ielas (Preiļos) pārbūvei turpinās darbs pie projektēšanas. Tāpat turpinās darbs pie Preiļu pilsētas ielu un centra attīstības. Plānoti darbi ielu un lauku ceļu pārbūvei Preiļu novada pagastos: (1) būvprojektu aktualizācija ceļu posmiem: (2) jaunu pārbūves projektu izstrāde ceļu posmiem:

Tiek izstrādāti pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmu atjaunošanas būvprojekti iesniegšanai ELFLA finansējuma saņemšanai.

Ielu apgaismojuma rekonstrukcija pilsētā un pagastos

Pašvaldībā ir sagatavoti vairāku Preiļu pilsētas un pagastu ielu apgaismojuma modernizācijas būvprojekti, kas nav realizēti nepietiekamā finansējuma dēļ, bet tiks izvērtēti un aktualizēti 2022. gadā. Tiek plānots piesaistīt finansējumu apgaismojuma energoefektivitātes pasākumiem, bet būvdarbus paredzēts veikt nākamajos gados.

Dzīvojamo māju iekšpagalmu labiekārtošana

2021. gadā Preiļu novada pašvaldība līdzfinansēja trīs daudzdzīvokļu māju pieguļošās teritorijas labiekārtošanas būvdarbus – Viļānu ielā 6 tika līdzfinansēta jaunas nobrauktuves izbūve (līdzfinansējuma summa 2522.32 *euro*), Rēzeknes ielā 30 (Preiļos) tika līdzfinansēts pieguļošās teritorijas uzlabošanas (jaunas autostāvvietas izbūve) projekta izstrāde (līdzfinansējuma summa 757.11 *euro*). Pēc projekta izstrādes, domē tika iesniegts lūgums līdzfinansēt būvdarbu izmaksas. 2021. gadā domes sēdē tika pieņemts lēmums par 13242.89 *euro* līdzfinansējumu būvdarbu veikšanai, bet būvdarbi netika uzsākti 2021. gadā un pārcelti uz 2022. gadu. Daudzdzīvokļu dzīvojamā māja Pils iela 12a (Preiļos) ir lūgusi līdzfinansēt pieguļošās teritorijas labiekārtošanas darbus. 2021. gadā tika apstiprināts līdzfinansējums 4329.10 *euro* apmērā būvdarbu veikšanai 2022. gadā.

2022. gadā ir plānots turpināt līdzfinansēt daudzdzīvokļu māju pieguļošo teritoriju labiekārtošanas darbus pēc iedzīvotāju iniciatīvas. Preiļu novada pašvaldība 2022. gadā plāno turpināt veikt ieguldījumus jaunu pilsētas centralizēto ūdens un kanalizācijas pieslēgumu izbūvei tai piederošajos dzīvokļos.

Ēku energoefektivitātes uzlabošana

Darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” SAM 4.2.2. “Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldību ēkās”, “Energoefektivitātes

paaugstināšana un atjaunojamo energoresursu izmantošana ārpus nacionālas nozīmes attīstības centru pašvaldībām” pašvaldība iesaistās vairāku projektu īstenošanā.

Tiek īstenots projekts “Ēkas energoefektivitātes uzlabošana Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolā (BJSS) Aglonas ielā 24”, kur kopējās projekta izmaksas 1 805 400.95 *euro*, 675 000.00 *euro* ERAF finansējums, valsts budžeta dotācija 35 735.29 *euro*, pašvaldības finansējums 1 094 665.66 *euro*. Skolā tiks veikta fasādes, jumta, cokola siltināšana, logu un ārdurvju nomainīšana, apkures sistēmas rekonstrukcija, gaismas ķermeņu modernizācija, zibens aizsardzības, lietus kanalizācijas izbūve un labiekārtošana.

Sagatavoti un iesniegti 2 projekti energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumiem Preiļu Kultūras centra ēkai un Aglonas pirmsskolas izglītības iestādei, kurus plānots īstenot 2022. gadā.

Izglītības iestāžu pārbūve un modernizēšana

Darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” 2021. gadā sekmīgi īstenots projekts SAM 8.1.2. “Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi”, kurā notika aktivitātes Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijā (JEPVĢ) un Preiļu 1. pamatskolā (P1P). Pabeigti būvniecības darbi JEPVĢ un P1P, mācību vides modernizācija, aprīkojot mācību telpas, t.sk. iegādāts informācijas un komunikāciju tehnoloģiju aprīkojums. Kopējais finansējums ir 2 417 450 *euro*, no tiem ERAF 1 799 767 *euro*.

Preiļu 1. pamatskolā tiek īstenots pašvaldības investīciju projekts “Centralizētās ventilācijas sistēmas ierīkošana Preiļu 1. pamatskolā”, kur valsts budžeta finansējuma kopējais apmērs 309757,00 *euro*. Preiļu pašvaldība nodrošina līdzfinansējumu 15 % apmērā. Projektā plānota mehāniskā piespiedu pieplūdes-nosūces ventilācija ar siltuma atgūšanu, gaisa filtrēšanu, uzsildīšanu un daļēju atdzesēšanu. Skolas centrālajam korpusam kopā paredzētas sešas neatkarīgas ventilācijas sistēmas.

2022. gadā tiks pabeigts investīciju projekts Jāņa Eglīša Preiļu Valsts ģimnāzijas sporta zāles un savienošās daļas jumta vienkāršotā atjaunošana.

Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu organizēšana

Turpinās 2017. gadā uzsāktais SAM 9.2.4.2. pasākums “Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei”. Pēc ATR Preiļu novadā tiek īstenoti četri projekti - dažādi veselības veicināšanas pasākumi, it īpaši teritoriālās, nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautiem iedzīvotājiem. Pasākumu veidi - veselības dienas pilsētā un pagastos, izglītojoši lekciju cikli, sporta pasākumi, Māmiņu skola utt. Saistībā ar COVID-19 pandēmijas radītajiem ierobežojumiem, vairākas aktivitātes pārceltas uz vēlāku laiku vai iespēju robežās notiek attālināti. Projekti tiek 100 % finansēti no Eiropas Sociālā fonda un valsts budžeta finansējuma.

Deinstitucionalizācijas pasākumu īstenošana

Darbības programmā “Izaugsme un nodarbinātība” SAM 9.2.2. “Palielināt kvalitatīvu institucionālai aprūpei alternatīvu sociālo pakalpojumu dzīvesvietā un ģimeniskai videi pietuvinātu pakalpojumu pieejamību personām ar invaliditāti un bērniem” 9.2.2.1. pasākuma “Deinstitucionalizācija” īstenošanai notiek projekts “Deinstitucionalizācijas pasākumu īstenošana Latgales reģionā”, kurā ir 19 sadarbības partneri, tai skaitā Preiļu novads. Projekta ietvaros tiek sniegti sociālie pakalpojumi noteiktām iedzīvotāju grupām.

SAM 9.3.1.1. 2. kārtas “Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plānu īstenošanai” projektā “Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība Preiļu novada”, kurā izveidoti 16 grupu dzīvokļi personām ar garīga rakstura traucējumiem un labiekārtota teritorija (Līčos), tiek uzlaboti Dienas aprūpes centra pakalpojumi, kā arī vides pieejamība pie Labklājības pārvaldes. Projekta aktivitātes ir pabeigtas, tiek sniegtas atskaites. Kopējā projekta summa - 502 642 *euro*, ERAF finansējums 348 734 *euro*.

Preiļu muižas komplekss un parks, citi objekti tūrisma attīstībai

Balstoties uz “Preiļu muižas kompleksa un parka attīstības koncepciju”, turpinās Preiļu muižas kompleksa un parka, kā ievērojama Latgales reģiona kultūrvēsturiskā mantojuma tūrisma objekta, attīstība. Preiļu pils ir unikāla celtnē, bet parks ir lielākais ainavu parks pilsētas teritorijā Latvijā. Parka platība un tajā esošā brīvdabas estrāde ir ar lielu potenciālu publisko pasākumu rīkošanai reģionālā mērogā, jo Preiļu pilsēta ģeogrāfiski atrodas Latgales centrā. Uzsākts SAM 3.3.1. projekts “Preiļu pils 1. stāvs pārbūve komercdarbības attīstības nodrošināšanai” (*skat. iepriekš*), kā arī pārrobežu projekti (*skat. tālāk*).

2021. gadā uzsākti un 2022. gadā pabeigta skatu torņa, piebraucamā ceļa izbūve un Salmeja ezera piekrastes teritorijas labiekārtošana, publiskās infrastruktūras izveide Bicānu ezera krastā.

Ik gadu tiek veikta zivju resursu pavairošana Preiļu novada ezeros, piesaistot Zivju fonda finanšu līdzekļus, nodrošināta licencētā makšķerēšana.

Uzsākta tūrisma objekta “Pelēču ezera purva pastaiga taka” izveidošana sadarbībā ar VAS “Latvijas Valsts meži”.

Tiks pabeigts projekts "Esoša un jauna tūrisma infrastruktūras objektu izveide saskaņā ar Dabas Lieguma "Jašas-Bicānu ezers" dabas aizsardzības plānu". Projekta izmaksas 53 562.35 *euro*.

Tiks realizēts “Brīvdabas un aktīvās atpūtas parka adresē Vecvītoli, Vecvārkava, Upmalas pagasts, Vārkavas novads” izveide. Projekta kopējās plānotās izmaksas ar PVN 309 469,42 *euro*.

Pārrobežu projekti

Pabeigts Latvijas-Lietuvas pārrobežu programmas projekts “Ekotūrisma attīstība, izmantojot ūdens resursus Latvijā un Lietuvā” (*Learn Eco Travel*), kurā Preiļu novads bija vadošais partneris. Notikušas dažādas izglītojošas aktivitātes, iegādāts aprīkojums ūdens tūrisma attīstībai.

Pabeigts Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu projekts “Dabas daudzveidības saglabāšana LV-LT pārrobežu reģiona mitrājos, izmantojot daudzveidīgus apsaimniekošanas pasākumus” (*Open Landscape*) - izstrādāts Pelēču ezera purva takas būvprojekts, notikušas izglītojošas aktivitātes.

Pabeigts LRAA projekts Latvijas-Lietuvas pārrobežu programmā “Sports riska pusaudžu sociālajai integrācijai” (*RISK FREE*), kurā iegādāts sporta aprīkojums.

Tiek realizēti trīs Latvijas-Krievijas pārrobežu projekti: (1) “Parki bez robežām” (*Parks without borders*) - divu tiltiņu un celiņa atjaunošana Preiļu parkā 68 000 EUR apmērā, ERAF 61200 *euro*; (2) “Amatniecība bez robežām” (*Craftsmanship without Borders/ Crafts*)

amatniecības aprīkojuma iegādei, kopējais finansējums 157 013 *euro*, no tiem ERAF 141 312 *euro*; (3) “630 verstis pilnas sajūtām/ Sajūtu verstis” (*630 Versts Full of Feelings/ Versts of Feelings*) kopējais finansējums 6 000 *euro*, ERAF 5 400 *euro* – muzikālā soliņa uzstādīšana parkā.

Ir atbalstīti divi Latvijas-Lietuvas-Baltkrievijas pārrobežu projekti: (1) uzsākts projekts “Pārrobežu vēstures un kultūras mantojuma veicināšana ar muzeja inovāciju palīdzību” (*Museum 2020*), Preiļu novads - vadošais partneris. Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzejam tiek iegādātas modernas tehnoloģijas ekspozīciju digitalizēšanai, notiks kopīgi pārrobežu muzeju festivāli un apmācības. Projekta kopējais finansējums 173 400 *euro*, no tiem ERAF 156 060 *euro*. (2) Apstiprināts projekts “Radošā amatniecība kā tūrisma potenciāls” (*Crafts-tour*) kopā 330 064 EUR, ERAF 297 058 *euro*, kur paredzēta Preiļu muižas kompleksa bijušās kalpu mājas pārbūve par Amatu māju.

Uzsākti 2 Latvijas-Lietuvas pārrobežu projekti: (1) “Vides kvalitātes uzlabošanas pasākumi publiskajās ūdenstilpnēs Latvijā un Lietuvā” (*Save Past For Future*), Preiļu novads - vadošais partneris. Projektā paredzēta Preiļu parka dīķu tīrīšana, izglītojošas aktivitātes. Projekta kopējais finansējums 577 903 *euro*, ERAF 491 218 *euro*. (2) “Amatu prasmes tūrisma telpā” (*Tour de Crafts*) - Preiļu pils pārbūves 3. kārtā (2. stāva telpu izbūve muzeja vajadzībām) un 5D ekspozīcijas izveidošana.

Domes priekšsēdētājs

Ā. Vucāns